

Şəki Dayağ Məntəqəsi

Müdir: Şükürov Məjlum Şükür oğlu

Baş mühasib: Abdullayev Bəlyəddin Əsabəli oğlu

Bitki seleksiyası şöbəsi

Şöbə müdiri: Əhmədov Natiq Sabir oğlu

Yusifov Emin Cumay oğlu- kiçik elmi işçi

Vahabov Rəfayıl Hümət oğlu – aqronom

Mustafayeva Ulduz Əlibala qızı- böyük aqronom

Əhmədova Kişbər Osman qızı - aqronom

İlyasova Kamran Xan oğlu - aqrotexnik

Toxumçuluq şöbəsi

Şöbə müdiri: Alxasov Yalçın Əbubəkir oğlu

Şükürova Yeganə Abid qızı-böyük elmi işçi

Mirzəyev Adil Əlibala oğlu- böyük elmi işçi

Nəbiyev telman Daşdəmir oğlu-aqronom

Azərbaycan SSR Nazirlər Sovetinin 21 dekabr 1950-ci il tarixli 1962 nömrəli qərarı ilə Azərbaycan ET Əkinçilik İnstitutunun strukturuna daxil edilən Şəki Dayağ Məntəqəsi “Azərbaycan Aqrar Elm Mərkəzinin və onun tabeliyindəki elmi-tədqiqat institutlarının strukturunun təkmilləşdirilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2015-ci il 17 aprel tarixli 109 nömrəli qərarı və Azərbaycan Respublikası Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin 30 oktyabr 2015-ci il tarixli 110 nömrəli əmrilə Əkinçilik Elmi-Tədqiqat İnstitutunun struktur tabeliyində fəaliyyət göstərən büdcədən maliyyələşən və qismən təsərrüfat hesablı dövlət müəssisəsidir.

Əkinçilik Elmi-Tədqiqat İnstitutunun Şəki Dayağ Məntəqəsinin fəaliyyətinin əsasını elmi-tədqiqat işlərini yerinə yetirməklə təsərrüfatın rentabelliyyətinin yüksəldilməsi məqsədilə institutun rayonlaşmış, aqro-bioloji xüsusiyyətləri və yüksək təsərrüfat göstəricilərlə fərqlənən buğda, arpa, qarğıdalı, tütün və digər kənd təsərrüfatı bitki sortlarının ilkin toxumçuluğunun təşkilini və müxtəlif reproduksiya toxumlarının istehsalını həyata keçirir, taxılçılıqda yüksək məhsulun əldə olunması üçün rayonlaşmış və perspektiv sortların sort aqrotexnikasını öyrənməklə respublikanın dəmyə bölgələri üçün tövsiyələr verir və institut tərəfindən verilmiş sifariş və digər elmi-tədqiqat işlərini yerinə yetirir.

Məntəqənin fəaliyyət istiqamətləri aşağıdakılardır:

-buğda, arpa, qarğıdalı, tütün və digər kənd təsərrüfatı bitkilərinin seleksiyası, toxumçuluğunun inkişaf etdirilməsi sahəsində elmi-tədqiqat işləri aparır və elmi müəssisələrin nəzəri elmi-tədqiqat işlərinin istehsalata tətbiq edilməsində fəal iştirak edir;

-nümunəvi əkinçilik və torpaq becərmə sistemini tətbiq etməklə kənd təsərrüfatı məhsullarının istehsalını artırır, yeni və daha yüksək məhsuldarlığa malik, xəstəliyə və ziyanvericilərə davamlı buğda, arpa, qarğıdalı, tütün və digər kənd təsərrüfatı bitkilərini yetişdirir;

-əkinçilik sahəsində qabaqcıl elmi təcrübələri öyrənir, sınaqlarını təşkil edir və istehsalata tətbiqinin həyata keçirilməsində iştirak edir.

Məntəqə öz fəaliyyətində aşağıdakı vəzifələri daşıyır:

Əkinçilik Elmi-Tədqiqat İnstitutu tərəfindən verilmiş sifariş əsasında elmi-tədqiqat işlərinin yerinə yetirilməsində bilavasitə iştirak etməklə, onların tərtib olunmuş metodika əsasında yerinə yetirilməsinə şərait yaradır;

-dövlət reyestrinə daxil olan bitki sortlarının ilkin toxumçuluğunu təşkil edir;

-Respublikada toxumçuluq fəaliyyəti ilə məşğul olan dövlət və özəl toxumçuluq təsərrüfatlarını rayonlaşmış buğda, arpa, qarğıdalı, tütün və digər kənd təsərrüfatı bitki sortlarının orijinal (super elit və elit) toxumları ilə təmin edir;

-rayonlaşmış buğda, arpa, qarğıdalı, tütün və digər kənd təsərrüfatı bitkiləri sortlarından suvarma şəraitində sabit və yüksək məhsul alınmasını təmin edən mütərəqqi becərmə texnologiyasını, növbəli əkin sistemini hazırlayır, təkmilləşdirir və tətbiq edir;

-yerli şəraitə uyğun olan elmi-tədqiqat işlərinin nəticələrini və mövcud qabaqcıl texnologiyaları öyrənir və tətbiq edir;

-institut tərəfindən müəyyən edilmiş kapital qoyuluşu tapşırıqlarının yerinə yetirilməsini təmin etmək üçün ayrılmış vəsaitlərdən səmərəli istifadəni təmin edir;

-məntəqəyə təhkim olunmuş əsas istehsal vasitələrindən, o cümlədən torpaqdan səmərəli istifadəsini və onun qorunmasını təmin edir;

-institutla razılaşdıqdan sonra müqavilə əsasında fermerlərlə elmi-tədqiqat işləri aparır və tədqiqatın nəticələrini istehsalata tətbiq etmək üçün qarşılıqlı müqavilələr bağlayır;

-istehsalçılarla istehlakçılar arasında əlaqələrin möhkəmləndirilməsi məqsədilə rayonlaşmış və perspektivli bitki sortlarından ibarət nümayiş əkinlərini təşkil edir.

Müəssisənin yerləşdiyi ərazi Oğuz yolunun 5 km-də, dəniz səviyyəsindən 401 m yüksəklikdə yerləşir. Məntəqənin torpaqları əsasən dağ-çəmən torpaq tipinə aiddir.

Torpaqda humusun miqdarı 1,2-5,5% arasında dəyişir. Məntəqənin ərazisi Qafqaz dağının yamacında yerləşdiyi üçün sel suları ilə yuyulmaya məruz qalır. Bu ərazi illik yağıntıların miqdarına görə Lənkəran bölgəsindən sonra 2-ci yeri tutur. Alazan - Əyriçay çökəkliyindən başlayaraq suayrıcıya doğru yağıntının miqdarı 900-1000 mm arasında dəyişir. Belə torpaq-iqlim şəraiti məntəqədə payızlıq taxılın seleksiyası və tütünün aqrotexnikası üzrə təcrübələrin aparılmasına geniş şərait yaradır. Məntəqədə payızlıq buğdanın, arpanın seleksiyası və tütünün aqrotexnikası üzrə elmi işlər aparılır. Bu məqsədlə məntəqədə az həcmdə hibridləşdirmə işləri aparılır və eləcə də institutdan göndərilmiş hibridlərdən istifadə olunur. Seleksiya işləri nəticəsində burada yumşaq buğdanın Şəki 1 sortu yaradılmış və rayonlaşmış, Ağalı sortu isə sınaqdadır. Şəki 1, Aran, Mirbəşir-128, Əzəmətli-95 yumşaq buğda sortlarının ilkin toxumçuluğu üzrə tədqiqat aparılır. Məntəqədə "Bitki seleksiyası" və "Toxumçuluq" şöbələri fəaliyyət göstərir. Burada 18 nəfər çalışır ki, onlardan 3-ü tədqiqatçıdır.

Əlaqə tel: 055-742-61-41

Email: sheki_rmm@mail.ru

ŞƏKİ DM (əkinçilik istiqamətli)

